

Bespreekpunten voor de commissie Werk en Inkomen op 11 juli 2012
*doorgeschoven naar 19 september 2012

Het betreft bespreekpunten het volgende stuk:

Tussenstand winkelstraatmanagement d.d. 24 mei 2012

1. In de evaluatie (na bijna anderhalf jaar functioneren) van het winkelstraatmanagement in twee winkel gebieden in de binnenstad valt op de nadruk die er wordt gelegd op de dubbelrol van deze functionaris: enerzijds in dienst van de gemeente, anderzijds “zelfs” belangenbehartiger voor winkeliers. De wrijving is evident wordt er gesteld, en dat levert uiteindelijk resultaat op.

Helaas ontbreken er voorbeelden die recht doen aan deze constatering.

Daarover zou mijn fractie meer willen weten.

Weliswaar zijn in 2011 een aantal zaken al zichtbaar geworden in de straat, zoals de Kerstmarkt Carolieweg/Oosterstraat en de verkiezing van de Nieuwe Ebbingestraat tot meest gastvrije winkelstraat, maar 2011 was vooral een jaar van initiëren, faciliteren en ruimte creëren voor investeringen waarbij een belangrijke aanjaagfunctie weggelegd is/was voor het WSM.

2012 is het jaar waarin de investeringen daadwerkelijk uitgevoerd en meer zichtbaar worden. Dat ligt op het vlak van meer daadwerkelijke promotie (zoals bijvoorbeeld het zomerevent “Hallo Zomer” voor de Binnenstad-Oost), oplevering van het kunstproject op de zijgevel van de Drie Gezusters (25 oktober), herinrichting van de Nieuweweg (afgerond in juni), oplevering van een website voor de Binnenstad(-Oost), verbeteringen in de inrichting van de openbare ruimte van de Gelkingestraat/Hoogstraatje, Carolieweg en Oosterstraat o.a. in het kader van het programma “Ruimte voor de Binnenstad” (bloembakken, bankjes, uitbreiding terrassen) en tijdelijke invulling van leegstaande winkelpanden (o.a. Steentilstraat 40-42 eind deze maand). Ook wordt gewerkt aan een voorstel om Nieuwe Ebbingestraat fysiek aantrekkelijker te maken als verblijfsruimte door groen en andere inrichtingselementen.

De meeste van deze initiatieven zijn door de inzet van de winkelstraatmanager geagendeerd en/of aangejaagd/gecoördineerd. Dit omdat de winkelstraatmanager in een rol zit waarin hij de belangen van de ondernemers op professionele wijze verder kan brengen. De winkelstraatmanager speelt een aanjagende rol in dit alles, ook binnen bijvoorbeeld de dienst RO/EZ, of richting Marketing Groningen. Hierbij ontstaat uiteraard ook af en toe gezonde discussie met betrekking tot belangenafweging, prioritering en uitvoering.

2. De door het hoofdbedrijf Detailhandel uitgezette kanskaarten kon niet rekenen op steun van de winkeliers in de Ebbingestraat, (wel op die in de straten rond de Oosterstraat). Onze vraag hierbij is waarom deze medewerking niet werd verleend?

Het HBD heeft in het proces bij het tot stand komen van de kanskaart niet voldoende aandacht besteed aan de mening van zowel de ondernemersvereniging als aan de mening van het Winkelstraatmanagement. Eén onderdeel van de kanskaart kon daarom de steun van deze twee partijen niet krijgen. Dat is ook van te voren aan het HBD gecommuniceerd waardoor publicatie achterwege is gebleven.

Het betreffende onderdeel dat de steun niet kreeg betrof het idee van het HBD om het middelste deel van de Nieuwe Ebbingestraat te profileren als Chinatown. De betreffende ondernemingen in dit deel van de straat doen in hun huidige functie eerder afbreuk aan het “gezellige winkelen voor families” dan dat ze daar een bijdrage aan leveren. Versterken van dit profiel werd daarom niet gesteund.

Daarbij willen wij, wellicht ten overvloede, opmerken dat het HBD een brancheorganisatie is die landelijk de belangen behartigt van de detailhandel en dus op geen enkele wijze gelieerd is aan de gemeente. De gemeente heeft de niet-ondersteunde kanskaart uiteraard ook niet aangenomen, noch haar inhoud gebruikt in de werkzaamheden van de winkelstraatmanager.

3. Op enkele plekken in de binnenstad staan fietsenrekken, maar lang niet genoeg, neem bijv. Bij de Aldi naast V. en D. waar ze zijn weggehaald. Bij de HEMA staan ze wel, maar nu staat in deze evaluatie dat die weg zouden moeten. Mijn fractie vindt dit geen goede ontwikkeling en we twijfelen aan het geboden alternatief in de Gelkingestraat.

De discussie over fietsen en fietsparkeren is een bredere dan alleen het Winkelstraatmanagement. Vanuit ondernemers is een grote behoefte aan aantrekkelijke openbare ruimte, zonder grote fietsclusters. Juist de Carolieweg bij de HEMA kan voor Carolieweg/Gelkinge een belangrijke manier zijn om bezoekers ‘af te tappen’ van de drukke Herestraat en dient er daarom aantrekkelijk uit te zien. Mede daarom hangen er sinds kort, ook op initiatief van het WSM en in samenwerking met HEMA, bloembakken aan de HEMA-gevel. Natuurlijk dienen er daarbij alternatieven gevonden te worden voor het parkeren van fietsen. De keuze voor fietsvakken in de Gelkinge gebeurt mede het kader van de programma’s Ruimte voor de Binnenstad en de Groninger Fietsenstandaard. Technisch gezien is het WSM niet de plek om dieper op deze afwegingen in te gaan.

4. De leegstand in de Steentilstraat (naast de al veel langere sluipende leegstand in o.a. de Oosterstraat) is een ernstige tegenvaller. Is het WSM beleid toereikend om hier van gemeentewege het hoofd tegen te bieden?

Duidelijk mag zijn dat het WSM opereert in de context van allerlei infrastructurele en ruimtelijke ontwikkelingen die gaande zijn in de Binnenstad. Zo heeft de bouw van de Damsterdiepgarage de afgelopen jaren invloed gehad op het functioneren van de winkelstraten in dit deel van de binnenstad en in het bijzonder de Steentilstraat. Pas als alle werkzaamheden aan het Damsterdiep zijn afgerond en de verkeerscirculatie weer optimaal is, kan een opleving van de Steentilstraat verwacht worden. Overigens duurt het vaak jaren voor de loop weer terug is en het winkelend publiek haar aanlooproute weer heeft gevonden.

Ook mag duidelijk zijn dat sinds het aantreden van het WSM de economische vooruitzichten er niet beter op zijn geworden. Zo werd begin 2011 nog gedacht dat Europa en Nederland langzaam weer uit het dal omhoog zouden kruipen, maar sinds de zomer van 2011 is het consumentenvertrouwen sterk gedaald en is Nederland weer in een recessie terecht gekomen. De bedrijfsresultaten van de retail in het algemeen, en sommige branches in het bijzonder, staan sowieso al onder druk door krimp van het achterland, internetaankopen en verminderde bedrijfskredieten door de banken. Dit alles zorgt voor een neerwaartse druk op de bedrijfsresultaten, cashflowpositie en investeringsvermogen van ondernemers.

Opvallend is inderdaad de toegenomen leegstand in de Steentilstraat, o.a. veroorzaakt door het faillissement van rijwielhandel Ferweda (4 panden, namelijk nummer 11, 33, 43 en 47) en recent een brand die is uitgebroken en 3 winkelpanden heeft getroffen. Ook hier is evenwel

veel dynamiek en worden leegstaande bedrijfspanden verbouwd, of zijn al voor een deel weer verhuurd.

Het WSM heeft goede contacten met makelaars in de straat en heeft een eigenaar (Skire BV) benaderd die bereid is mee te werken aan een tijdelijke invulling van een leegstaand bedrijfspand nr. 40-42 (voormalig Norrod). Hierin komt een kunstgalerie waarin Lethyn Art Consultancy per half september kunstwerken zal tentoonstellen t.b.v. verkoop. De inrichting van de winkel met panelen ontwikkeld door een kunstenaar van Minerva, wordt financieel ondersteund door het WSM. Dit is overigens in 1,5 jaar de eerste mogelijkheid die zich voordoet t.b.v. een tijdelijke invulling van een winkelpand in de Binnenstad-Oost. Hoewel er veel leegstand is, is er namelijk wel veel dynamiek aanwezig: panden worden opgeknapt, tijdelijk verhuurd of verkocht. Soms loopt de WSM tegen het probleem aan dat een eigenaar niet bereid is mee te werken aan tijdelijke invulling.

Op de uiteindelijke vraag of het WSM-beleid toereikend is, kunnen wij antwoorden dat WSM gezien kan worden als een kapstok waar een veelvoud aan instrumenten onder kunnen worden gehangen. De afgelopen jaren hebben wij gekozen voor een combinaties van o.a. één aanspreekpunt, subsidieregelingen, promotieactiviteiten, enkele investeringen in de openbare ruimte en tijdelijke invulling van leegstand. Wij menen dat dit effectieve middelen zijn. Echter, dat betekent niet noodzakelijkerwijs dat zij het tij in bijvoorbeeld de Steentilstraat volledig gekeerd hebben. In dat proces hebben marktontwikkelingen en bijvoorbeeld grote infrastructurele of gebiedsontwikkelingen namelijk een veel grotere invloed. Ook zijn er altijd nieuwe maatregelen te bedenken. Wij denken op dit moment (nog in een verkennende fase) bijvoorbeeld aan het instellen van een expertteam van bijvoorbeeld oud-ondernemers, die ondernemers in zwaar weer van advies kunnen voorzien.

5. Er is 146.000 euro subsidie verleend aan 25 aanvragers. Niet duidelijk is in deze evaluatie in hoeverre het gaat om startende ondernemers of om het opknappen van de winkelpuien. Graag zou mijn fractie hier wat meer over weten.

Van het totale beschikbare budget van €225.000,- voor de jaren 2011 en 2012 is inmiddels circa €200.000,- besteed. €25.000,- is toegezegd onder voorbehoud, waarmee het plafond van de regeling is bereikt.

De verdeling tussen de Binnenstad-Oost en het Ebbingekwartier ligt momenteel ten gunste van de Binnenstad-Oost met een totaal bedrag van circa 130.000,-. De verdeling tussen de eigenaren en(startende) ondernemers is in bedragen vrijwel gelijk. Wat betreft het aantal startende ondernemers kunnen wij zeggen dat er van de in totaal 40 aanvragen, 10 door nieuwe ondernemers en 3 door verhuizende ondernemers zijn gedaan.